

Sommer på Holmsbu kirkested 2026

Forsoning

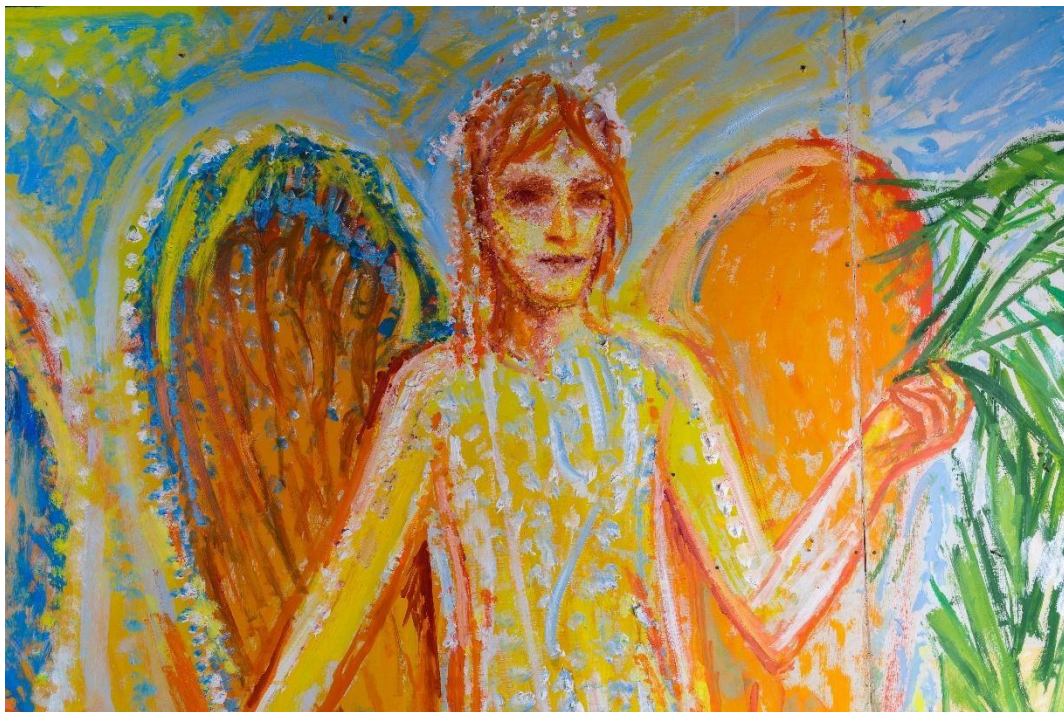
Det ble tidlig klart at tema Forsoning skulle være en rød tråd gjennom 16 arrangementer i kunstnerkirken og kulturkapellet sommeren 2026.

Historien om kunstnerkolonien i Holmsbu, deres verdier og deres liv, er blitt mer aktuelt enn på lenge. På tross av at mange av kunstnerne levde gjennom to verdenskriger, trodde de fortsatt på diplomati og forsoning som en vei til fred. De er en motstemme til ideen om at fred kan vinnes på slagmarken og med våpen. Det viser de både gjennom kunsten i Holmsbu kirke og med sine bidrag i samfunnsdebatten da bruk av atomvåpen ble aktuelt på 1950-tallet.

Arrangementene i kirken og kapellet i sommer har belyst om forsoning er mulig, fra mange sider. Forsoning kan være mellom land og menneskegrupper eller på det personlige plan mellom mennesker, egne begrensninger eller Gud.

Årets kunstner i kulturkapellet var Henrik Sørensen, og fokuset lå på hans religiøse kunst. I kunstnerkirken har han malt det store bildet over korbuen. Det viser tre kvinnelige engler som ønsker velkommen til «Det nye Jerusalem». Da Sørensen selv ble spurt om han ikke var latterlig og naiv med sin stadige tro på fred under en alvorlig krigssituasjon, svarte han:

Å, ja, men jeg vet ikke hvem som er mest komisk? Jeg som har trodd på en slags stigende soloppgang for menneskeheten eller de andre som fornøyd lar seg svelge av det stigende mørket.

Utsnitt fra korbuen. Foto Pål A. Berg

Årets huspianist John Holmström.

Tidligere år har vi hyret inn ulike musikere til arrangementer der musikken skal supplere en samtale, foredrag eller omvisning. I år hyret vi jazzpianist John Holmström til å være fast musiker på slike arrangementer. Slik sparte vi både tid og penger, og John fungerte i alle sammenhenger. Han har deltatt på flere kunstpauser, arrangementet «Gammel kirke blir ny», foredraget «Ulykkelig fred» med Sjur Isaksen, utstillingsåpning i kapellet og som kompanjong med Jacob «Elvis» Conradi på temagudstjeneste. I tillegg var han en del av forestillingen om Lina Sandell.

John har master i improvisasjon og jazz og har bodd i flere av de største byene i Skandinavia. Han er med i utallige produksjoner og har over 100 komposisjoner på TONO. Nå har han bosatt seg på Tofte med kone og barn og sier selv at kirken og kunsten fascinerer og inspirerer han veldig, og at han ønsker å ha fokus på lokal kultur. Med sitt store kontaktnett og sin gode intuisjon, styrker han teamet på Holmsbu kirkested.

Foto: Ronnie MAG Larsen / Bente Elmung RHA

Årets sommerverter.

I sommer har vi hatt fem verter som har holdt kirke og kapell åpent gjennom sesongen. To av disse, Vilde og Bjørn Christian, har mye erfaring og jobber på Holmsbu kunstmuseum i tillegg. De tre nyansatte, Lotta, Jan Fredrik og Sindre, kom raskt inn i oppgavene på kirkestedet og vi har fått mange gode tilbakemeldinger på jobben deres. Sindre går på musikklinje til daglig og har jobbet sammen med lydtekniker på arrangementer som har hatt dette. Bjørn Christian er i tillegg til å være lidenskapelig opptatt av kunst, også grafisk designer. Det har kommet godt med når plakater og innbydelser skal settes opp. Alle har gitt uttrykk for at de vil fortsette neste år, og det må de gjerne da dette teamet har fungert særdeles godt.

Temagudstjenester.

Foto: Morten Arnesen/Holmsbuopplevelser og privat.

Etter mye planlegging og forarbeid fikk vi satt sammen to temagudstjenester i sommer. I den første var det Eir Andrea Ihlang Berg som var liturg, mens i den andre var det vår egen sokneprest, Janneke Riskild, som fikk oppgaven. Begge var også deltagende under samtalen. Det liturgiske ble tonet ned sammenliknet med en ordinær gudstjeneste, men vi hadde med nådehilsen, tekstlesing, Fader vår og velsignelsen. Preken var byttet ut med samtale om tema Forsoning. 5.juli sto Jacob «Elvis» Conradi for musikken sammen med John Holmström på piano. 26.juli var det vår egen organist, Tatiana Kapustina, og Maria Holmstrøm på vokal, som fremførte musikken. Da var det Noman Mubashir som var invitert til å samtale om forsoning.

Eir Andrea Ihlang Berg er prest i Kirkens Bymisjon og har en master i skeiv teologi. Jacob Conradi jobber med pasient-og pårørendestøtte i Kreftforeningen og har selv en sønn med multihandikap. Samtalen som Frank Tangen ledet, dreide seg om å forson seg med seg selv og sin livsskjebne og å bli anerkjent av andre som man er.

Noman Mubashir er åpen homofil og muslim. Han er blant annet kjent for flere programmer på NRK og som foredragsholder. I samtale med Frank fortalte han åpent om episoder der han selv var blitt utsatt for grov hets og trusler, og hvordan han senere måtte forholde seg til de samme menneskene. Sokneprest Janneke måtte svare på spørsmål om kirkens forhold til homofile og at forsoning kunne ta lang tid.

Tekstlesingen denne søndagen var spesiell da Noman leste fortellingen om Jesu fødsel fra Koranen, mens Linda leste den fra Bibelen. Vi fikk mange gode tilbakemeldinger på dette i

etterkant, men i kommentarfeltet hos Noman ble tonen dessverre hardere etter at han la ut et innlegg om sin første Koran-lesing i en kirke. Dette skrev Noman på sosiale medier om sitt besøk i Holmsbu kirke:

I går deltok jeg på en forsoningsmesse i Holmsbu kirke. Kristendom og islam fremstilles ofte som motsetninger. Kan de to religionene møtes? Hva tenker de om forsoning mellom mennesker og mellom mennesker og Gud?

Jeg snakket om hva forsoning betyr for meg og hvordan vi kan leve sammen med ulike bakgrunner, etnisiteter, tro og legninger. Verdien av å tilgi og kan vi leve sammen uten å tilgi? Jeg ble også invitert til å lese fra Koranen i kirken. Det var veldig spesielt og ærefullt og noe jeg aldri har gjort tidligere. Men først ble det lest fra Bibelen. Og det er jo mange likheter mellom Bibelen og Koranen. Flere av de samme historiske personene omtales: Adam, Abraham, Moses, Jesus og Maria.

Kirken ble dekorert av en rekke kunstnere på 1950-tallet og er blant de vakreste og mest fargerike gudshusene i Norge, synes jeg. Takk for invitasjonen og opplevelsen!

Siden vi ikke har arrangert temagudstjenester tidligere, hadde vi ingen anelse om hvor mange som kom. Det ble trykket opp 50 program til 5.juli og det kom 130! 26. juli var det omtrent 85 mennesker tilstede. Dette er noe vi definitivt vil gjøre mer av.

Foto: Privat

Familiearrangement.

Henrik Sørensen var særlig opptatt av tre ting; Fred istedenfor krig, de svakeste i samfunnet og trær!

Dette var innledningen i kirken lørdag 25.juli da familiearrangementet ble arrangert sammen med Holmsbu kunstmuseum. 60 små og store møtte opp i kirken og fikk høre litt om hva Sørensen var mest opptatt av i og ved siden av kunsten. Deretter var det å følge den merkede stien gjennom Jahrenskogen i retning museet. I skogen møtte de Gudrun og Henrik Sørensen, sistnevnte selvfølgelig med pensel og staffeli. Karmen Poppi og Jason går på dramalinje og var hyret inn som skuespillere denne dagen.

Arrangementet endte på museet der det var Lillebjørn Nilsen-konsert med Thea & The Wild. Både museet og vi i kirken var veldig fornøyd med dagen og oppslutningen, og vi håper på å kunne videreutvikle dette sammen med skuespillerne neste år.

Karmen Poppi A. Harket og Jason Jason Elias S. Thoresen Foto: Privat

Konsserter.

Det ble satt opp tre «rene» konserter sommeren 2026. Alle tre samlet mange mennesker og sto godt på egne bein etter en innledning som bandt det sammen med tema Forsoning. Den første var på sesongåpningen 24.mai og var med Lars-Lillo Stenberg og bandet Maridalen og startet etter denne innledningen:

I 1936 skrev Henrik Sørensen i en av de grønne notatbøkene han alltid hadde med seg:

Min glede er alle de menneskene jeg møter, og kunsten. Min uro er deg, gåtefulle, mørke fremtid, som disse ordene er til.

Kunsten har jeg møtt i de svale skyggene i franske katedraler, foran Michelangelos brennende marmor. (...) Jeg har sett solen gå ned bak Saharas kobberhorisont og de grå pyramidene.

Jeg har møtt våren i Moskva.

Jeg er født i Värmland, du sköna, min sønn i Frankrike, «la douce France, det kjære Frankrike», som vi begge elsker.

Derfor hater jeg ufreden mellom folkene, borgerkrig, terror og vold som middel i verdensutviklingen. På grunn av den fatale kortslutningen at vold er en uavvendelighet står jeg bevende foran den gåtefulle fremtiden – som jeg likevel brennende tror skal bli klokere enn oss, voldens generasjon.

Det var hans refleksjoner etter å ha møtt mennesker, livet og kunsten i mange land.

Midtveis i sesongen fikk Holmsbu kirke besøk av Nordic Voices med «vår egen» Tone Braaten som kormedlem. Deres vokal-konsert het Everything is going to be alright, og var skrevet under korona-tiden.

Avslutningskonserten 9.august var med Lars Saabye Christensen og Steinar Raknes. De hadde med seg den kritikerroste forestillingen TID.

Da kirken med sin nye utsmykning ble åpnet i 1954 sa Henrik Sørensen dette i sin tale:

Vi kunstnere blir gjerne regnet som individualister, men det har igjen vist seg at norske kunstnere har kunnet dra sammen om en felles oppgave. Måtte norske kirkefolk ta et eksempel av dette fellesarbeide og gå i samme fotspor i samkjensle og fordragelighet.

Tid kan også handle om forsoning. De gamle grekerne mente at tiden leger alle sår, men det vi at ikke alltid stemmer. Men tiden kan skyggelegge litt og dempe. At tiden bare går, uansett hva vi står i eller ønsker, er et av livets brutale vilkår. Å forsone seg med dette kan være utfordrende, og Lars og Steinar tok for seg dette med melankoli og snert.

Foto: Pål A. Berg og privat.

Kunstpauser.

Fire lørdager i juli hadde vi gratis kunstpauser som alle kunne møte opp på. Frank og Linda delte de mellom seg, og de fikk alle ulikt uttrykk. Vi snakket om kunstnerkolonien, kirkens historie og kunstnerne i kirken som vi har gjort mange ganger tidligere. I tillegg la vi inn historien om Rosati-familien og døpefonten og historier om Sørensens forhold til Kjell Aukrust. Vi hadde med seg oss John Holmström eller Tatiana Kapustina på piano og de valgte ut musikk som passet til det vi snakket om. Til sammen dukket det opp nærmere 130 mennesker på kunstpausene og tilbakemeldingene var udelt positive.

kvitt kort. På det skrev han:
Kjell Aukrust er eller skal
bli maler - Går på malerskole
Slipp ham inn!
Henrik Sørensen
Oslo Rådhus 1936
ed dette dokument i næven slapp jeg inn

Fra boka «Slipp han inn», Kjell Aukrust 1979

Øvrige arrangementer.

Foto: Morten/Holmsbuopplevelser og privat.

30.mai var Thormod Rønning Kvam i kirken og fremførte Edvard Grieg sin Ballade i g-moll for solo klaver og Tsjajkovskijs *Årstider*. Når Thormod Rønning Kvam stiller disse verkene ved siden av hverandre, får vi en fortelling om å forsones seg med livet i alle dets faser.

Lørdag 6.juni var det utstillingsåpning i kulturkapellet. Årets kunstner var Henrik Sørensen og fokuset lå på hans religiøse kunst. Selvfølgelig inviterte vi Målfrid Ravnaasen Vangen til å forelese om tema.

Søndag 14.juni fikk vi igjen besøk av forteller Helga Samset og musiker Jonas Kilmork Vemøy. Denne gangen var det fortellingen om Josef som sto på plakaten. Å finne forsoning når alt går galt kan virke umulig. Men det er en grunn til at fortellingen om Josef er en bauta i de tre monoteistiske religionene, og at muslimene sier at den er «den vakreste av alle fortellinger.»

Lørdag 27.juni kom Sjur Isaksen på besøk i kulturkapellet med en samtale om krigsoppgjøret og kirkens rolle i debatten om dødsstraff. Sentralt i fortellingen sto sokneprest Ljostveit sin radiogudstjeneste i 1946, en banankasse med brev og Sjur Isaksen selv. I debatten om dødsstraff for landssvikere deltok også Henrik Sørensen. Han og flere av kunstnerne i Holmsbukolonien deltok i motstandsbevegelsen under krigen, men argumenterte mot dødsstraff.

Søndag 12.juli var det Lina Sandells liv og salmediktning som sto i fokus. Frank Tangen og Hege Eidseter hadde fra tidligere laget en forestilling som het «Blott en dag», og fikk med seg musikerne Maria og John Holmström på vokal og piano. Lina skrev mange salmer som vi fremdeles synger, men hvem var egentlig denne kvinnen som omtalte Gud som mor, og ble sensurert? Vi fikk svar på mye i løpet av denne forestillingen.

Gammel kirke blir ny.

Foto: Kirkekonsulenten

Som i fjor arrangerte vi Gammel kirke blir ny, som et informasjonsmøte om restaureringsarbeidet som foregår på kirkestedet. Nytt av året var at det var mulighet for å komme opp i toppen av tårnet via stillaset. Mange benyttet seg av tilbudet. I tillegg var det håndverkere tilstede som kunne vise frem gamle håndverkstradisjoner som blir benyttet på kirkebygget i dag. John Holmström sto for de musikalske innslagene.

Utstillingen i kulturkapellet.

Utstillingen med Henrik Sørensens kunst i kulturkapellet har vært godt besøkt og fått mye ros fra gjestene. Særlig var presentasjonen av Sørensens kunst i andre kirker med korte forklaringer en suksess. Den gikk i loop på skjerm gjennom sommeren og det tok 15 minutter å se hele. Mange tok seg tid til å sette seg ned og lot seg bli fortalt. Bjørn Christian laget videoen, og det var vel anvendt tid. Kulturkapellet har ikke plass til å vise mange verk, og da noen av Sørensens sentrale religiøse verk er store i format, var det nyttig å kunne komplettere med digital visning.

Verkene vi viste på veggene var blant annet utlånt fra Museene i Akershus, forsikringsselskapet AON og fra private. I tillegg fikk vi komme inn på Nasjonalmuseet og plukke ut bilder som vi kunne printe ut og ramme inn.

Golgata, Pieta, Kristus, Inferno og Augustin

Oppsummert er vi veldig fornøyd med sesongen 2026 på Holmsbu kirkested. Vi har hatt et bredt og variert program, men har klart å holde den røde tråden Forsoning. Ifølge våre gjester har vi utfordret og overrasket med tanke på hva en kirke skal inneholde, og vi mener at vi stadig tiltrekker oss nye mennesker ved at tema er universelt og gjerne ligger i skjæringspunktet mellom samfunn, kirke og religion. Vi får stadig tilbakemeldinger om at vi må fortsette den gode jobben og det har vi selvfølgelig lyst til.

Med 3000 besøkende på Holmsbu kirkested denne sommeren, må vi jo gjøre noe riktig.

Takk til...

En stor takk til kirkesjef John Grimsby og daglig leder Hildegunn Opstad som alltid heier på oss fra sidelinja og til leder i Holmsbu kirkes venneforening, Eva Myhre, som serverer oss og artister med hjemmelaget mat og kringle gjennom hele sommeren.

Tusen takk til alle våre gjester som kommer igjen og igjen. Vi er alltid glade for å se dere!

En stor takk også til Røyken & Hurums Avis som dekker alt vi gjør, både i forkant, etterkant og underveis.

Et utvalg av artikler som RHA har trykket i forbindelse med sesongen 2026.